

NÁVRH HABILITAČNEJ KOMISIE

V zmysle § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle čl. 6 ods. 2 a čl. 17 ods. 2 Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove.

Uchádzačka: **PhDr. Adriana Amir, PhD.**

Odbor habilitačného konania a inauguračného konania: **slovanské jazyky a literatúry**

1. Zoznam členov habilitačnej komisie a oponentov

Predsedačka:

prof. PhDr. Mária Čizmarová, CSc., pôsobí v odbore *filológia – slovanské jazyky a literatúry*
Pracovisko: *Prešovská univerzita v Prešove, Filozofická fakulta*

Členovia:

doc. PhDr. Ján Gallik, PhD., pôsobí v odbore *filológia*
Pracovisko: *Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta stredoeurópskych štúdií*

prof. dr hab. Yaroslav Polishchuk, pôsobí v odbore *filológia*
Pracovisko: *Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydział Neofilologii*

Oponenti:

doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc., pôsobí v odbore *filológia*
Pracovisko: významná odborníčka v príslušnom odbore

prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc., pôsobí v odbore *filológia*
Pracovisko: *Univerzita Karlova v Prahe, Filozofická fakulta*

doc. Mgr. Miloslav Szabó, PhD., pôsobí v odbore *filológia*
Pracovisko: *Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta*

2. Odborné posúdenie úrovne prednesenej habilitačnej prednášky

Témou habilitačnej prednášky bol *Michal Šmajda a židovská inakosť: imagologická a pamäťová sonda*, v ktorej autorka podala analýzu a interpretáciu literárnych reprezentácií židovskej komunity v karpatskom priestore, konkrétne v diele Michala Šmajdu. Sústredila sa na reflexiu spolunažívania Židov, prevažne z ortodoxných chasidských komunít a miestneho rusínsko-ukrajinského obyvateľstva. Šmajdova prozaická tvorba predstavuje podľa habilitantky z hľadiska imagologickej analýzy obrazu Židov pozoruhodný materiál, a to najmä pre svoj chronologický rozptyl. Autorove diela, publikované v povojnovom období, sa tematicky vracajú do kľúčových historických etáp: od čias prvej svetovej vojny v próze (*Lemkovia*, s podtitulom *Krčmársky sluha*), cez reflexiu arizácie počas druhej svetovej vojny v románe *Paraziti*, až po poviedky *Suché slivky* a *Kontraband* s podtitulom *Rozprávania starého dedinčana*. Habilitantka predstavila štyri umelecké texty M. Šmajdu z imagologickej perspektívy a prišla k záveru, že obrazy Šmajdových Židov tendujú k ambivalentnosti v záujme objektívneho literárneho stvárnenia skutočností. Na jednej strane sú niektorými postavami z poviedok traktované ako negatívne, smiešne a zlomyseľné, kým na druhej strane iní oceňujú ich šikovnosť, vynaliezavosť a čestný prístup. Toleranciu potvrdzujú výroky o prefikanosti Židov, ktorí sa tradovali na úrovni porekadiel či krátkych príbehov s komickou pointou. Šmajdov literárny diskurz v žiadnom z období nepodnecuje predsudky a stereotypy motivujúce k diskriminácii minoritných skupín. Habilitačná prednáška bola kvalitne spracovaná a prednesená na adekvátnej odbornej a metodologickej úrovni.

3. Zhodnotenie obhajoby habilitačnej práce

Habilitantka oboznámila prítomných s obsahom a hlavnými výsledkami svojej habilitačnej práce *Židia v literatúre stredoeurópskeho priestoru*. V rámci literárnohistorického výskumu recepcie rôznych východísk habilitačná práca prináša komplexný pohľad na skúmanú problematiku, konfrontuje

podoby tematizácie Židov v ukrajinskej literatúre regiónu východného Slovenska s tým, ako boli Židia zobrazovaní v oblasti Zakarpatska a Haliče aj u iných autorov, čím práca získava možnosť porovnania v širšom literárnom kontexte.

V nadväzujúcej vedeckej rozprave habilitantka jasne odpovedala na položené otázky oponentov a členov habilitačnej komisie. Presvedčivo dokázala, že je vedeckou osobnosťou s výraznou erudíciou, širokým rozhľadom v predmetnej problematike, odbornou a pedagogickou spôsobilosťou s jasnými predstavami o ďalšom možnom smerovaní výskumu.

Závery oponentských posudkov

Všetci oponenti v závere svojich posudkov odporúčali prácu prijať na obhajobu a po jej úspešnom obhájení odporúčali udeliť uchádzačke titul docent.

doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc.

Židovská tematika a jej rôzne aspekty sú v miestnej ukrajinskej literatúre málo spracované a táto problematika nebola doteraz komplexne skúmaná. Habilitačná práca PhDr. Adriany Amir, PhD., má žiaducu odbornú úroveň, autorka preukázala schopnosť pracovať s množstvom najnovšej vedeckej literatúry rôznej jazykovej proveniencie i pramenným materiálom, konfrontovať totožné i odlišné javy v analyzovaných ukážkach. V rámci literárnohistorického výskumu recepcie rôznych východísk prináša komplexný pohľad na problematiku, ktorá doteraz na Slovensku skúmaná nebola a otvára možnosti pre ďalší výskum v tomto kultúrne rozmanitom regióne.

Habilitačnú prácu *Židia v literatúre stredoeurópskeho priestoru* autorky PhDr. Adriany Amir, PhD. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť vedecko-pedagogický titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **slovanské jazyky a literatúry**.

prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.

Habilitační práce Adriany Amir splňuje jak metodologicky a teoreticky, tak věcným obsahem a stylovou úrovní kritéria kladená na habilitační práci. Proklamovaný cíl práce byl naplněn, práce přináší řadu nových poznatků v daném oboru. Proto ji **doporučuji** k obhajobě a v případě úspěšné obhajoby a habilitační přednášky **doporučuji** udělit kolegyni Amir vědecko-pedagogický titul „docent“.

doc. Mgr. Miloslav Szabó, PhD.

Autorka v habilitačnej práci šírkou záberu, použitými metódami, ako ja teoretickou výbavou a analytickou úrovňou spĺňa kritériá kladené na habilitačné práce. Autorkin zvláštny prínos spočíva v skutočnosti, že ťažiskom jej analýz je literárna ukrajínistika. Pohybuje sa preto na pomedzí v mnohorakom, pochopiteľne nielen geografickom a lingvistickom zmysle. Zapĺňa v neposlednom rade biele miesto slovenskej (a československej) literárnej histórie, zahŕňajúcej menšiny a chápanej v multietnickom rozmere.

Habilitačnú prácu *Židia v literatúre stredoeurópskeho priestoru* autorky PhDr. Adriany Amir, PhD. **odporúčam** prijať na obhajobu a po úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške **odporúčam** udeliť vedecko-pedagogický titul docentka v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **slovanské jazyky a literatúry**.

4. Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti, občianskych a morálnych vlastností uchádzačky

Pedagogická činnosť uchádzačky

PhDr. Adriana Amir, PhD., od 1. 11. 2016 pôsobí ako vysokoškolská učiteľka v pozícii odbornej asistentky na Inštitúte ukrajínistiky Filozofickej fakulty PU v Prešove.

Habilitantka dôsledne naplnila stanovené kritériá PU pre habilitačné konanie v rámci doterajšej pedagogickej činnosti, pričom aktuálne zabezpečuje prednášky a semináre na Inštitúte ukrajínistiky FF PU v Prešove v rámci študijného programu *Ukrajinský jazyk a literatúra na I. a II. stupni štúdia a Ukrajinský jazyk a kultúra na I. a II. stupni štúdia*.

Pravidelne pripravuje študentov na študentské vedecké konferencie, prekladateľské univerziády a v kategórii umelecký preklad aj na podujatie *Akademický Prešov*.

Habilitantka viedla bakalárske a magisterské práce na oboch študijných programoch. Eviduje spolu 24 úspešne ukončených bakalárskych prác a 10 úspešne ukončených magisterských prác (požadovaných je spolu 10 záverečných prác). Aktuálne vedie 15 bakalárskych prác.

Je autorkou učebnice v spoluautorstve: *Sučasna ukrajinska literatura. Postmodernyj period: kinec XX – počatok XXI stolitt'a*. Prešov: Filozofická fakulta (2018) a autorkou skrípt: *Interpretačné sondy do ukrajinskej literatúry na Slovensku*. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove vo Vydavateľstve Prešovskej univerzity (2025).

Vedecká a publikačná činnosť uchádzačky

Habilitantka je autorkou 49 vedeckých prác (požadovaných je 30), publikovaných v zahraničí 18 (požadovaných 10), 8 jej prác je registrovaných v CC, WoS, Scopus, EBSCO, ERIH a ďalších databázach evidovaných v CREPČ spolu (požadované 2 práce). Na svoje vedecké publikácie eviduje spolu **63 citácií** (požadovaných je 30 citácií).

Aj zoznam pôvodných publikovaných vedeckých a odborných prác s uvedením ich ohlasov vysoko prekračujú stanovený limit, uvedený v kritériách pre habilitačné a inauguračné konanie. Predložená vedecko-pedagogická charakteristika uchádzačky o vedecko-pedagogický titul docent deklaruje potrebné skúsenosti a odbornosť v odbore habilitačného konania *slovanské jazyky a literatúry* v samotnom zameraní uchádzačky na súčasnú ukrajinskú literatúru a kultúru v stredoeurópskych súvislostiach, literatúru východokarpatského hraničného areálu, postkolonializmu, obrazu Židov v literatúre, umelecký preklad a lingvokulturológiu.

PhDr. Adriana Amir, PhD., bola spoluriešiteľkou 4 projektov KEGA a 3 projektov VEGA, v 2 prípadoch ako zástupkyňa zodpovedného riešiteľa: KEGA 026PU-4/2019 2019 – 2021 *Ukrajinský jazyk a kultúra na Slovensku - rozvíjanie prekladateľských kompetencií v odbornom aj umeleckom preklade*; KEGA 002PU-4/2023 2023 – 2025 *Slovensko-ukrajinská medzikultúrna komunikácia a jej skvalitňovanie prostredníctvom odborného a umeleckého prekladu*.

VEGA 1/0368/24 2024 – 2027 *Medzijazykové frazeologické paralely v západoslovanskom a východoslovanskom kontexte*; VEGA 1/0135/24 2024 – 2027 *Onomaziologické a sémaziologické parametre konfrontačného výskumu slovnej zásoby slovenského a ukrajinského jazyka*; KEGA 002PU-4/2023 2023 – 2025 *Slovensko-ukrajinská medzikultúrna komunikácia a jej skvalitňovanie prostredníctvom odborného a umeleckého prekladu*; VEGA 1/0060/19 2019 – 2022 *Slovanské medzijazykové a medziliterárne vzťahy (západoslovanský a východoslovanský kontext)*; KEGA 026PU-4/2019 2019 – 2021 *Ukrajinský jazyk a kultúra na Slovensku - rozvíjanie prekladateľských kompetencií v odbornom aj umeleckom preklade*.

5. Návrh udeliť uchádzačke titul docent

Habilitačná komisia postupovala v súlade s § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov a na základe predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky, výsledku obhajoby habilitačnej práce celkovo zhodnotila pedagogickú, vedeckú (umeleckú) a publikačnú činnosť uchádzačky.

Na základe uvedeného a v súlade s § 1 ods. 15 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a v zmysle Zásad habilitačného konania a inauguračného konania na Prešovskej univerzite v Prešove habilitačná komisia predkladá predsedníčke Vedeckej rady Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove tento návrh s odporúčaním **udeliť** uchádzačke **PhDr. Adriane Amir, PhD.**, titul **docentka** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania **slovanské jazyky a literatúry**.

V Prešove dňa 10. 02. 2026

Predseda habilitačnej komisie:

prof. PhDr. Mária Čižmárová, CSc.

Podpis:

prezenčne

Členovia habilitačnej komisie:

doc. PhDr. Ján Gallik, PhD.

prezenčne

prof. dr hab. Yaroslav Polishchuk

dištančne

Oponenti:

doc. PhDr. Ľubica Babotová, CSc.

prezenčne

prof. PhDr. Jiří Holý, DrSc.

prezenčne

doc. Mgr. Miloslav Szabó, PhD.

dištančne